

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Ioannis || Slotani || Geffensis, Sacrae || Theologiae
Profes-||soris, De retinenda fide orthodo-||xa & catholica
aduersus hæ-||reses & sectas, & præci-||puè
Lutherana[m], Li-||bri nouem.||**

Slotan, Johann

Coloniae, 1560

VD16 S 6745

Capvt X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29875

fia, qui occidit Iacobum fratrem Ioan-
 nis gladio, & Petrum misit in carcerem,
 tandem in Cæsarea, cum non dedisset
 honorem Deo, percussit eū angelus do-
 mini, & consumptus à vermibus expira-
 uit. Simili modo Honoricus rex Ar-
 rianus in Aphrica, q̄ catholicos graui-
 ter fuerat persecut⁹, extinctus est. Nam
 pro insigni in sanctos impietate, à Deo
 percussus scetet vermibus miserabiliter
 expirans. Possemus plurima ex histo-
 rijs ecclesiasticis eiusmodi exempla
 hic annotare, sed breuitatis gratia studi-
 ose intermittimus, hæc de virtute & fe-
 lici progressu verbi Dei, & ecclesiæ in-
 superabili ac inuicta potentia scripsisse
 contenti.

CAPV T X.

PRoinde non ineptè, quod in psal-
 mo 90. de iusto dicitur: Verunta-
 men oculis tuis cōsiderabis, & retributi-
 onē peccatorū videbis, Ecclesiæ potest
 aptari, q̄ per tentationes varias probata,
 tandē coronatur, ipsis persecutionibus
 vel hic vel in futurum damnatis, & re-
 tributionem peccatorum, suorum re-
 cipient-

IOANN. SLOT. GEF,

ipientibus. Cæterum propter vicinitatem argumenti, placuit hic subijcere quædam ex opere quodam imperfecto in Matthæum quod dicitur inter opera S. Ioannis Chrysoctomi Ex cap. 7. Homilia 20. Omnis qui audit verba mea hæc, & facit ea, assimilabitur viro sapienti, qui ædificauit domum suam super petram. Frequenter miramur, quod homines, aut promissionibus flexi, aut terroribus fracti, aut persuasionibus falsorum doctorum circumuenti, relinquunt fidei veritatem, & ad mendaciũ infidelitatis transmigrant. Quod si vel hanc vnam sententiã Christi caute intelligerem, & recordaremur, nunquam de perditione talium hominum at apud Christum qui nunquam stetit in Christo? aut quomodo teneat eum veritas, qui nunquam tenuit veritatem? aut quomodo seruet eum iustitia, qui iustitiam non seruauit? Omnis qui audit verba mea hæc, & facit ea. Quæ verba? Quæ superius dixit. Vt qui vult esse Christianus verus, non solum non occi-

Non esse
mirandum
si mali dis-
cedant.

DE VE
dat, sed nec
lũm non pe
lũm non fo
oculum cor
cutiat, sed n
solum alien
ti dimittat
diligat, sed
nas faciat, n
onibus in st
um, ieiunia
non iudice
sed suæ infi
noscat, non
margaritas
tat, quærat
autem à fal
libus ædific
poteat fieri
tionibus ca
percussus t
nullius ius
Quis ista c
mus Deum
tem illis pr
quibus ius

dat, sed nec irascatur sine causa, non solum non periuret, sed nec iuret, non solum non fornicetur, sed nec vsque ad oculum concupiscat, non solum non percutiat, sed nec percussus repercutiat, non solum aliena non tollat, sed etiam cogēti dimittat, non solum amicos sincere diligat, sed etiam inimicos. Eleemosynas faciat, non coram hominibus, orationibus instet intrans in cubiculum suum, ieiunia celebret, non cum tristitia, non iudicet fratrem suum peccantem, sed suae infirmitatis consideratione ignoscat, non det sanctum canibus, neque margaritas suas mittat ante porcos. Petat, quærat, pulset, vt accipiat. Attendat autem à falsis prophetis. Qui ergo se talibus ædificauerit mandatis, quomodo potest fieri, vt aliquando fractus tentationibus cadat? Aut econtrà quomodo percussus tentationibus stabit, qui se nullius iustitiæ fundamento ligauit? Quis ista custodiuit & cecidit? Culpa-
mus Deum, quia non custodiuit. Si autem illis præualet fortitudo diaboli, in quibus iustitia Christi non inuenitur,

ma-

IOANN. SLOT. GEF.

Christus
vir sapiens
ædificauit
domum
supra pe-
tram.

Matt. 16

Diabolus
vir stultus

Hier 27
Diaboli
domus æ-
dificata è
super are-
nam.

magis illorū perditione laudandus est
Deus, quam culpandus, quia hi soli pe-
reunt, qui mandata Christi contēnūt.
Similabo eum viro sapienti. Non di-
xit, Aestimabo eum virum sapientem,
sed similabo eum viro sapienti. Ergo
alter est qui simulatur, alter est vir cui
simulatur. Ergo qui simulatur, est ho-
mo, cui autem simulatur Christus. Chri-
stus enim sapiens est vir, qui ædificauit
domum suā, id est, ecclesiam, supra pe-
tram, id est, supra fortitudinē fidei. Nā
& fortitudo fidei petra dicitur, propter
quā Simon Petrus dictus est, ad quā di-
cit Deus: Tu es Petrus, & super hanc pe-
tram ædificabo ecclesiā meam, & portæ
infernī non præualebunt aduersus eam.
Quis est vir stultus? Diabolus, de quo
dicit Hieremias: Clamauit perdix, con-
gregauit filios quos non genuit, fecit
diuitias suas, nō cum iudicio, in medio
dierum derelinquet eas, & in finem e-
rit stultus. Iste ergo diabolus insipiens
vir, ædificauit domum suam sup arenā.
Domus enim eius ante Christū fuerunt
omnes gentes. Sicut enim sancti, do-
mus

DE VI

mus facti su
m^o sunt in
super arena
tiam infide
dei dicitur
fidelitatis a
latria, quæ
ras semper c
arenam, id
ac infideles
dicuntur, nō
dem fru
lis manet. D
vnita est, &
autem gran
adhærent ac
infideles, q
sunt vniti, n
per diuersa
us quidem
et dogmata
cent, quæ f
Eo modo
nunquam f
tot sententi
renæ asim

DE VERBI DEI VIR. 274.

mus facti sunt Christi, ita & impij domus sunt inimici. Aedificati aut fuerunt super arenam, id est, super inconstantiam infidelitatis. Si enim constantia dei dicitur petra, recte & inconstantia infidelitatis arena vocatur, id est, idololatria, quæ per varias idolorum culturas semper dispersa est. Aut certe super arenam, id est, super carnales homines ac infideles. Ideo tales homines arena dicuntur, non terra, quoniam terra quidem fructum facit, arena autem sterilis manet. Deinde, quia terra quidem vnita est, & in seipsam constricta, arene autem grana non conueniunt sibi, nec adhærent adinuicem, sic et sunt omnes infideles, qui sub diabolo sunt, non sunt vniti, nec vnum sapiunt, sed sunt per diuersas opiniones dispersi, et alius quidem sic dicit, alius autem sic. Sic et dogmata Philosophorum nos docent, quæ sunt contraria sibi semper. Eo modo perfidia hæreticorum, qui nunquam sapiunt vnum, sed quot sunt tot sententias habent. Propter quod arene assimilatur ois diaboli populus.

Popu-

Arenæ assimilantur omnes infideles & hæretici.

IOAN. SLO. GEF.

**Catholici
alsimilan-
tur lapidi.**

**Pluuia do-
ctrinam si-
gnificat.
Elaig.**

**Nubes pro-
phetas &
Apostolos
designant**

Pla. 17

Populus autem Dei, non solum vnitus est, quasi terra, quæ quamuis compacta sit, tamen solubilis est, sed est sicut lapis constrictus & indissolubilis. Tertio quia diaboli populus, non numerabilis est, sicut arena, Dei autem ex multis vocatis pauci electi. Pluuia autem est doctrina, quia sicut pluuia irrigat terram, vt proferat fructum, sic doctrina hominem irrigat, vt iustitiam operetur. Sicut dicit Deus per Esaiam, de tollenda à Iudæis doctrina: Et mandabo (inquit) nubibus, ne pluant super eam pluuiam. Nubes enim dicuntur Prophetæ & apostoli, quia sicut nubes baiulant pluuia, & effundunt eam super terram, sic & Prophetæ & apostoli, accipiunt verba à deo, & effundunt super rationalem terram. Sunt autem nubes, quæ à spiritu sancto excitantur, & sunt nubes, quæ à spiritu potestatis aeris, sicut dicit Propheta: Tenebrosa aqua in nubibus aeris. Nubes enim quæ à spiritu sancto excitantur, candidam baiulant aquam, id est, veram & sanctam doctrinam. Quæ autem à spiritu potestatis aeris, tenebrosam baiulant

DE
iulant aquam doctrinam sed tenebrosam qui suscipit te quidem qui intra parte autem virtutum, in sensibus ducunt ad rerum. Pluuia soluere, vt vrgere, Sic sua doctrinaunt hominibus suasionibus intrat in cunctis inuisibilitate eius eorum lit. Sic & doctrinam iustitiam & rationalem sanctus vult prosperantibus acquirere non est po-

iulant aquam, id est, falsam & impi-
 am doctrinam, quæ non illuminat
 sed tenebrescere facit mentes eorum,
 qui suscipiunt eam. Venti autem ex par-
 te quidem mala, sunt immundi spiritus,
 qui intra præcordia hominum flant. Ex
 parte autem bona, spiritus diuersarum
 virtutum, vel angeli qui inuisibiliter
 in sensibus hominum operantur & ad-
 ducunt ad bona. Et vide proprietatem
 rerum. Pluuiæ proprium est mollire &
 soluere, ventorum autem cum virtute
 urgere, Sic ergo impiorum nubes falsa
 sua doctrina & promissionibus molli-
 unt homines, & blandimentis & per-
 suasionibus soluunt, diabolus autem
 intrat in corda eorum, quasi ventus, &
 inuisibiliter urget consentire menda-
 cijs eorum, vel in cætera peccata cõpel-
 lit. Sic & in parte bona sanctæ nubes do-
 ctrinam iustitię persuadent hominibus
 & rationabiliter placant, spiritus autem
 sanctus vel angeli, quasi prosperi venti
 prosperantes in cordibus, faciunt homi-
 nes acquiescere veritati. Sicut enim
 non est possibile, vt ex sola pluuiam fru-

Venti an-
 gelos signi-
 ficant.

Flumina
doctores
intelligun-
tur.

IOANN. SLOT. GEF

Etificet terra , nisi flauerit super eam
ventus, sic non est possibile, vt sola do-
ctrina corrigat hominem, nisi coope-
ratus fuerit spiritus sanctus in corde
ipsius. Flumina autem sunt, ex parte
quidem mala, homines immundo spi-
ritu pleni, & in verbo structi, quales
sunt Philosophi dogmatum diuerso-
rum, Oratores, Grammatici, cæteri que
non secundum DEVM sapientes, de
quorum ventre eunt flumina aquæ
mortuæ. Ex parte autem bona, Euan-
gelistæ, doctores populi, cæteri que sa-
pientes secundum Deum, de quorum
ventre exeunt flumina aquæ viuæ. Ec-
clesiam ergo, quam Christus vir sapi-
ens super petram ædificauit, neque
pluuia mendacis doctrinæ corrumpit,
neque diabolicus ventus impellit, ne-
que violentorum fluminum impe-
tus mouet. Nam & si humiliatur
Ecclesia propter tentatio-
nem, tamen perire non
potest propter fi-
dem Christi.

Caput

DE

NE
de
quam Ch
non omni
israhelita
ni dicunt
rum enim
mina. Di
dominus
iniquitat
mini. Erg
ille est Ch
nomē Ch
petram fi
mum aut
sibi super
& oēs im
scendit p
pheticas,
venti, id
li, qui in
dem veri
na. i. quat
entes, & i